

Số: 385/SNN-Tr.Tr
V/v Hướng dẫn kỹ thuật trồng chuối

Tuyên Quang, ngày 28 tháng 3 năm 2012

Kính gửi

- Trung tâm Khuyến nông;
- Chi cục Bảo vệ thực vật;
- Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện;
- Phòng Kinh tế Thành phố.

Chuối là cây ăn quả nguồn gốc nhiệt đới, có tính thích nghi rộng, phù hợp với nhiều vùng khí hậu, nhiều loại đất; là loại cây trồng giúp cải tạo vườn tạp rất tốt, có hiệu quả kinh tế cao.

Căn cứ tài liệu kỹ thuật trồng Chuối và kết quả trồng chuối tại tỉnh qua các năm. Căn cứ diễn biến thời tiết khí hậu tại tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT hướng dẫn kỹ thuật trồng Chuối như sau:

1. Thời vụ

- Vụ xuân (Tháng 3 đến tháng 4): Trồng các giống chuối tây, chuối ngự...
- Vụ thu (Tháng 8 đến tháng 9): Trồng các giống chuối tiêu.

2. Giống

a. Sử dụng giống

- Nhóm chuối tiêu: Chuối tiêu hồng, chuối VN - 1064.
- Nhóm chuối tây (chôi sứ, chuối xiêm): Chuối tây hồng, tây phàn, tây sứ.
- Nhóm chuối ngự: Chuối ngự tiến, chuối ngự mấn.

b. Chọn giống

- Cây giống từ chồi: Chọn cây con thứ 2, thứ 3 ở những cây mẹ không bị sâu bệnh, đã có buồng. Nên chọn cây có đường kính gốc từ 13 đến 18cm, cao từ 1 đến 1,5m, thân hình búp măng, củ chuối lớn, có từ 6 đến 8 lá. Khi chọn giống dùng dao sắc cắt $\frac{1}{4}$ thân ngầm (củ chuối), thấy thân có màu trắng tinh là cây không bị bệnh, còn nếu có vòng vàng, trắng đen phải bỏ ngay.

- Cây giống từ cây mô: Cây giống phải sạch bệnh, độ đồng đều cao, cây con sinh trưởng tốt, đường kính gốc từ 10 đến 15cm, cao từ 40 đến 50cm, có từ 4 đến 6 lá.

3. Yêu cầu về đất

a. Chọn đất

Đất trồng chuối tốt nhất là đất tơi xốp, nhiều mùn, đất phù sa, đất bùn ao phơi ải, nơi không bị ngập úng và dễ tưới tiêu nước. Độ pH thích hợp nhất để trồng chuối từ 6-7.

b. Làm đất, đào hố

Dọn sạch cỏ dại, nơi có mực nước ngầm cao lên luống trước khi trồng.

Căn cứ khoảng cách cây để đào hố, để riêng lớp đất mặt, đào hố sâu từ 40 đến 50 cm, rộng từ 50 đến 60cm.

- Đất bằng và đất có độ dốc dưới 5 độ:

+ Giống chuối tiêu: Khoảng cách 2,5m x 2m (khoảng 2000 cây/ha).

+ Giống chuối ngự: Khoảng cách 2,7m x 2m (khoảng 1850 cây/ha).

+ Giống chuối tây: Khoảng cách 2,7m x 2,7m (khoảng 1400 cây/ha).

- Đất đồi thiết kế trồng theo đường đồng mức, trồng kiểu nanh sấu đào hố với khoảng cách 2,5 m x 4m (khoảng 1.000 cây/ha).

4. Kỹ thuật trồng

- Cây giống từ chồi: Sau khi tách cây con khỏi cây mẹ dùng dao cắt gọt bỏ hết rễ trên củ, cắt 2/3 lá xòe, giữ nguyên lá cuốn, áp phần cắt từ cây mẹ vào tro sạch rồi xếp vào nơi râm mát, vài ba ngày sau mới đem trồng.

Đào trên hố đã chuẩn bị 1 lỗ to hơn củ của cây giống và sâu hơn từ 3 đến 4cm. Giữ cho cây thật thẳng, phủ nốt phần đất mặt còn lại vào xung quanh và lấy chân dậm đều xung quanh cho chặt, miệng hố thấp hơn mặt đất 2 đến 3cm, lấy rơm, rác, cỏ khô ủ kín giữ ẩm. Đặt mặt cắt của củ cây giống từ cây mẹ về một phía để khi trở buồng, buồng cũng hướng về một phía, tạo thuận lợi cho thu hoạch. Nếu trồng trên sườn đồi thì đặt mặt cắt của củ cây giống hướng xuống phía chân đồi để khi cây trở buồng chuối sẽ ở phía trên, khi chuối có buồng, các buồng sẽ kéo cây vào phía trong làm cây đỡ bị đổ.

- Cây giống từ nuôi cấy mô: Sau khi lót phân, phủ đất, tiến hành xé túi bầu, dựng cây ngay ngắn giữa hố, giữ cho cây đứng thẳng rồi phủ đất kín gốc, vùng xung quanh phần rễ cây nên lấp đất nhỏ. Tưới nước từ từ kết hợp với lắc nhẹ cây chuối cho đất trôi theo gốc nên chặt gốc cây và tiếp xúc với rễ, sau đó tủ rơm rạ xung quanh gốc và tưới nước giữ ẩm. Tránh để vỡ bầu và để cây tiếp xúc với phân lót.

5. Phân bón

a. Lượng bón: (Tính cho 1cây/năm)

Phân chuồng: Từ 10 đến 15 kg; Đạm: Từ 0,3 đến 0,6kg; Lân: Từ 0,3 đến 0,5kg; Kali: Từ 1 đến 1,5kg.

b. Cách bón:

- Bón lót toàn bộ phân chuồng, phân lân + 0,1kg đạm + 0,1kg kali.

- Bón thúc lần 1: sau khi trồng từ 1 đến 1,5 tháng, kết hợp với làm cỏ, xới xáo quanh gốc. Bón 1/4 lượng đạm và 1/4 lượng kali, bón cách gốc từ 30 đến 40cm.

- Bón thúc lần 2: sau lần 1 từ 1,5 đến 2 tháng. Bón 1/2 lượng đạm và kali, cách gốc 1m.

- Bón thúc lần 3: khi cây trở buồng, bón toàn bộ lượng đạm và kali còn lại, bón cách gốc từ 1,5 đến 2m.

- Cách bón: Đào 4 hốc xung quanh gốc, lấp phân sâu từ 7 đến 10cm, bón khi đất có độ ẩm 70 đến 80%.

6. Chăm sóc

- Trồng dặm: Sau trồng 1 tháng nên dặm lại những cây đã chết hoặc còi cọc.

- Tỉa cây con: Thường xuyên tỉa định cây con để tránh cạnh tranh dinh dưỡng, ánh sáng, giảm sâu bệnh gây hại vườn chuối, chỉ để 1 cây mẹ và 2 cây con.

- Bê hoa đực: sau khi trở buồng xong, chuối được 8 đến 12 nải thì tiến hành bê hoa đực (bắt chuối). Nên bê vào buổi trưa, dùng một nắm lân trộn với đất bột vệt cát để hạn chế sự mất nhựa, sau đó dùng bao giấy xi măng hoặc bao nilon trắng thùng 2 đầu lồng vào buồng chuối, buộc chặt phần đầu trên vào cuống buồng, đầu dưới để hở tự nhiên (nếu buộc kín quả sẽ bị thối).

7. Tưới nước

Thường xuyên tưới nước giữ ẩm cho cây để cây có thể phát triển bình thường. Thiếu nước lá ra chậm và trở buồng chậm, buồng nhỏ, năng suất kém.

8. Sâu bệnh hại và biện pháp phòng trừ

Thường xuyên kiểm tra đồng ruộng để phát hiện sâu bệnh kịp thời và có biện pháp phòng trừ hiệu quả.

a. Sâu đục thân

Sâu đẻ trứng vào gốc chuối, trứng nở thành sâu đục vào củ rồi lan lên thân giả, làm chậm sinh trưởng, phát triển.

- Phòng trừ:

+ Cắt bỏ lá già, bẹ thối, lá khô, bẹ khô, thu gom đem đốt để hạn chế đẻ trứng của sâu trưởng thành.

+ Sử dụng thuốc: Basuzin 10H rắc quanh gốc chuối.

b. Bọ vẽ quả

- Bọ vẽ quả gặm nhấm ăn chất xanh của đọt chuối và vỏ quả non. Nếu không ngăn chặn sớm sẽ bị trụi lá, làm thành vết sẹo vằn vèo trên vỏ quả làm mất giá trị thương phẩm.

- Phòng trừ:

+ Không trồng với mật độ quá dày, vệ sinh vườn sạch sẽ, thông thoáng.

+ Sử dụng thuốc: Metinparation 0,01%.

c. Bọ net

- Chúng bám trên lá, cắn trụi lá. Nếu không phát hiện sớm và ngăn chặn, bọ net ăn chỉ còn lại cọng lá và thân cây, làm ảnh hưởng đến khả năng quang hợp và sinh trưởng của chuối.

- Phòng trừ:

+ Vệ sinh vườn, phát hiện sâu non kịp thời.

+ Sử dụng thuốc: Ofatox 0,1%.

d. Bệnh chuối rụt

Còn gọi là bệnh chùn đọt chuối, do siêu vi trùng gây bệnh. Cây bị bệnh có biểu hiện cây lùn, lá vàng, có những vạch màu xanh tối, dài khoảng 5cm trên sống lá, cây nhỏ không ra hoa được.

- Phòng trừ:

+ Sử dụng cây giống sạch bệnh. Khi cây bị bệnh cần đào bỏ mang ra khỏi vườn huỷ để không lây lan.

+ Phòng và diệt trừ rệp bằng Supracide 40EC, Suprathion 40EC.

e. Bệnh héo rũ Panama

- Các lá già bị vàng trước rồi sau đó lan dần đến ngọn, vàng từ bìa lá lan vào gân chính, các bẹ lá nứt dọc. Cắt ngang thân thấy mạch dẫn có màu nâu đỏ.

- Phòng trừ: Khử trùng chuối bằng Ridomi 68WP trước khi trồng, đào bỏ các gốc chuối bị bệnh.

9. Thu hoạch

Sau khi trở buồng từ 3,5 đến 4 tháng, quả căng, tròn cạnh và chuyển từ màu xanh thẫm sang xanh nhạt, ruột vàng, độ già từ 85 đến 90% tiến hành thu hoạch. Sau khi cắt buồng, dựng vào nơi thoáng mát từ 2 đến 3 ngày cho chảy bớt nhựa. Dùng dao, kéo sắc cắt nải đem dầm bằng đất đèn hoặc lá xoan, đốt hương đen.

Trên đây là hướng dẫn kỹ thuật trồng Chuối, trong quá trình sản xuất nếu có phát sinh vướng mắc đề nghị phản ánh về Sở Nông nghiệp và PTNT để điều chỉnh kịp thời. /.

Nơi nhận: ✎

- Như trên;
- UBND tỉnh; | (B/c)
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu VT; Tr.Tr.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Thị Hoàng Yên